

Dominica decimaquarta.

Ne solliciti sitis anime vestrae *Ec. Matth. 6.* Quantum immoderata sollicitudo congerendarum opum, cæteræque cupiditates animæ saluti obsint, vide p. 365. & seq. Et hujus morbi remedium habes p. 368.

Sic Pater vester, quod omnibus his indigetis *Ec.* Etiam si Deus sciat desideria nostra & indigentiam, cui ei preces porrigamus, pag. 374.

Primam querite regnum Dei *Ec.* De iis, quæ petenda sunt, & quo ordine, habetur p. 378. 400. Porro hic commodè secunda petitio Dominicæ orationis tota explicabitur, ut habetur p. 405.

Et hæc omnia adjicientur vobis *Ec.* Quatenus temporalia petenda, p. 425.

Dominica decimaquinta.

Et recedit qui erat mortuus. *Luc. 7.* Si hic mortuus, & quidam alii sint revocati ad vitam, quomodo intelligendum, quod Christus primus omnium resurrexit, vide p. 50. Hic tractari poterit Artic. Symboli Apostolici penult. de carnis resurrectione, p. 90. & seq.

Dominica decimasexta.

Si licet Sabbatho curare *Ec. Luc. 14.* De sanctificatione dierum festorum, & à quibus tunc abstinendum quidve agendum sit, habes p. 305.

Cum invitatus fueris ad nuptias *Ec.* Hic locus est cohortandi Christianos omnes, ne alii alii se præferant, ut est p. 397. Neve ambitios sint, bonorumque cupidiore, ut est p. 328.

Dominica decimasextima.

Diliges Dominum Deum tuum *Ec. Matth. 22.* Vide Evangelium Dominicæ 12. ut supra.

Quid vobis videtur de Christo? *Ec.* Christus quomodo sit Davidis filius, vide p. 34. Quomodo item non sit filius Davidis ratione divinitatis, habes p. 27. 28.

Dominica decimaoctava.

Videns autem Jesus fidem eorum *Ec. Matth. 9.* Ecce quantum fide aliena moveatur Deus ad aliquod donum alteri, non modò non petenti, sed ne cogitanti quidem imperitendum! Hinc fit, ut in Baptismo infantis regenerationis fient participes, non quia mentis suæ assensione credant: sed quia susceptorum, vel parentum, si fideles fuerint, sin minus Ecclesiæ Catholicæ (ut ait Augustinus) fide muniantur, p. 136. & de patris p. 133.

Remittuntur tibi peccata tua *Ec.* Christum ut hominem, primum omnium potestatem remittendorum peccatorum habuisse, ex hoc loco probatur p. 88. Porro dum Sacerdos jurisdictionem habens, vel ordinariam, vel delegatam, ritè poenitenti peccata remittit, non minus absolvitur, quàm hic paralyticus, quantum est ex parte Sacramenti. De forma absolutionis habes p. 240.

Hic blasphematur *Ec.* De blasphemia habetur p. 303. Et juramento p. 290. & seq.

Dominica decimanona.

Qui nuptias fecit filio tuo. *Matth. 22.* Quibus de causis vir & mulier conjungi debeant; vide p. 263. Et quæ sponsæ magis sint querendæ, 264. Et quod Deum orandi cau-

sa certis temporibus à matrimonio officio abstinere debet, pag. 327. Item de tribus matrimonii bonis, p. 372.

Contumeliis affectus occiderunt *Ec.* De contumelia, detractione, murmuratione, cæterisque vitiis, quibus proximus læditur, vide pag. 354. & seq.

Non habens vestem nuptialem. Vestem hanc nuptialem vestis candida, vel sudariolum, quod baptizatis datur, designat, de quo p. 150.

Mittite in tenebras exteriores *Ec.* De sententia & poena damnatorum, p. 69. & seq.

Dominica vigesima.

Erat quidam Regulus, cujus filius infirmabatur. *Joan. 4.* Unde, tot miseræ & adversitates, & quæ, quot quæ illæ sint, pag. 325. Quò in malis, & rebus adversis confugiendum, p. 452. 455. Hic exponi poterit ultima petitio Dominicæ orationis: *Sed libera nos à malo*, pag. 451. & seq.

Dominica vigesima prima.

Redde quod debes *Ec. Matth. 18.* Restitutio poenitenti est necessaria antequam absolvatur; quia non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum, ut inquit Aug. Vide de restitutione, p. 342. Item de furto, rapina, usuris & aliis illicitis rerum usurpationibus, pag. 343. & seq.

Si non remiseritis *Ec.* Hic exponatur petitio illa orationis Dominicæ: *Dimitte nobis debita nostra; sicut & nos dimittimus* *Ec.* p. 143. & seq.

Dominica vigesima secunda.

Magister scimus, quia verax es

Ec. Genus assentationis pessimum, quæ ad proximam calamitatem & perniciem adhibetur. De adulatione habes p. 359.

Quia verax es *Ec.* De mendacio vide p. 358. & seq. ubi notatur hoc ipsum testimonium ex hoc Evangelio decerptum.

Reddite quæ sunt Cesaris, Cesari *Ec.* Vide, quæ debentur principibus & superioribus in potestate constitutis, p. 321.

Dominica vigesima tertia post Pentecostem.

Ecce princeps unus accessit, & adorabat eum, dicens *Ec. Matth. 9.* Hic de differentia, qua infideles & Christiani à morbis liberabitur, de qua 453. & quomodo in morbis ad Deum, non ad præstigatorum incantationes sit recurrendum, ibid. & p. 431.

Filia mea modò defuncta est. Hic de morte, & novissimis, de quibus sæpe ad populum agendum esse, præcipitur, p. 235.

Si vestigero tantum simbriam vestimenti. Hic de Reliquiis Sanctorum, & cultu & veneratione earum ager Parochus, ex p. 286. & seq.

Et cum venisset Jesus in domum principis *Ec.* Hic de ratione juvandi mortuos per Sacrificium Missæ, & orationes, de qua p. 197. & 381. Vel in quibusdam Ecclesiis legitur Evangelium Dominicæ VI. Quadragesimæ: de quo ibid. Si plures sint Dominicæ inter Pentecostem & Adventum, servetur quod de his in Breviarii rubricis habetur.

Dominica vigesima quarta post Pentecostem.

Cum videritis abominationem desolationis stantem in loco sancto *Ec. Matth.*

Dei gratia, fideique munere homo veram sapientiam consequitur. S. Thom. 2. 2. q. 174. art. 6. in corp.

terium illud, quod absconditum est à sæculis & generationibus, ita humanam intelligentiam superat, ut, nisi manifestatum fuisset Sanctis, quibus voluit Deus fidei munere notas facere divitiis gloriæ sacramenti hujus in gentibus, quod est Christus, nullo studio homini ad eam sapientiam aspirare licuisset.

2. Unde tam præclarum fidei munus concipiatur.

Quum autem a fides ex auditu concipiatur, perspicuum est, quàm necessaria semper fuerit ad æternam salutem consequendam doctoris legitimi fidelis opera ac ministerium: siquidem dictum est: *b Quomodo audient sine prædicante? quomodo verò prædicabunt, nisi mittantur?* Et quidem ab ipsius mundi origine clementissimus ac benignissimus Deus suis numquam defuit; sed c multisariè multisque modis loquutus est Patribus in Prophetis, eisque pro temporum conditione ad cœlestem beatitudinem certum ad directum iter monstravit.

3. Christus in hunc mundum venit ad docendum fidem, quam postea Apostoli & Successores eorum propagarunt.

Sed, quoniam prædixerat daturum se doctorem justitiæ d in lucem gentium, ut e esset salus ejus usque ad extremum terræ, f novissimè loquutus est nobis in Filio, quem etiam voce è celo delapsa à magnifica gloria, jussit g ut omnes audirent, ejusque præceptis obtemperarent. Deinde verò Filius alios h dedit Apostolos, alios Prophetas, alios Pastores, & Doctores, qui verbum vitæ annuntiarent, i ne circumferremur, tamquam parvuli, fluctuantes omni vento doctrinæ; sed firmo fidei fundamento adhærentes, k coedificaremur in habitaculum Dei, in Spiritu Sancto.

4. Quomodo verba Pastorum Ecclesie sint recipienda.

Ac, ne quis l verbum auditus Dei ab Ecclesie ministris tamquam verbum hominum, sed, sicut verè est, verbum Christi acciperet, ille ipse Salvator noster tantam auctoritatem eorum magisterio tribuendam esse statuit, ut diceret: *m Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit, me spernit*: quod quidem non de iis tantum quibus cum sermo habebatur, intelligi voluit; verum de omnibus etiam, qui legitima successione docendi munus obirent, n quibus se omnibus diebus usque ad consummationem sæculi affuturum esse pollicitus est.

5. Veritate jam manifestata, hodie etiam necessarium est, Pastores verbum Dei prædicare.

At verò, quum hæc divini Verbi prædicatio numquam intermitteri in Ecclesia debeat, tum certè hoc tempore majori studio & pietate elaborandum est ut sana & incor-

a Rom. 10. 17. Dam. l. 4. c. 11.

b Rom. 10. 14. 19.

c Hebr. 1. 2.

Deus in ministerio docentium idem animis hominum instillat. D Tb. 2. 2. q. 6. art. 1. Hoc Inculcetur docet B. Aug. in libris de Doctr. Christiana.

d Isai. 49. 6.

e Psalm. 40.

f Joë. 7. 23.

g Hebr. 1. 2.

h 1. Pet. 1. 17.

i Ad Ephes. 4. 11.

Apost. & Discip. quorum legitimi successores sunt Ecclesiarum Pastores hi sunt.

Videat. pncip. Sess. 5. Conc. Trident.

j Ephes. 4. 14.

k Ephes. 2. 22.

l 1. Thesal. 2. 13.

m Luc. 16. 16.

Quanta sit auctoritas Evangelicantium.

Conc. Trid. Sess. 23. c. in Decr. de Sacr. Ord.

n Matth. 28. 20.

Verbi Dei perpetua esse debet in Ecclesia prædicatio.

corrupta doctrina, tamquam pabulo vitæ, fideles nutriantur & confirmantur. a Exierunt enim falsi Prophetæ in mundum, de quibus dixit Dominus: *b Non misiebam Prophetas, & ipsi currebant: non loquebar ad eos; & ipsi prophetabant: ut c variis doctrinis, & peregrinis Christianorum animos depravarent.* Qua in re illorum impietas omnibus Satanæ artibus instructa, tam longè progressa est, ut nullis ferè certis finibus contineri posse videatur. Ac, nisi Salvatoris nostri præclara illa promissione niteremur, qui se adeò stabile Ecclesie suæ fundamentum posuisse affirmavit, d ut portæ inferi adversus eam prævalere numquam possint; maximè verendum esset, ne hoc tempore, tot undique hostibus obsessa, tot machinis tentata & oppugnata, concideret. Nam, ut omittamus nobilissimas provincias, quæ olim veram & Catholicam religionem, quam à majoribus acceperant, piè & sanctè retinebant, nunc autem derelinqnentes viam rectam, erraverunt, atque in eo se maximè pietatem colere palàm profitentur, quod à patrum suorum doctrina quàm longissimè recesserunt; nulla tam remota regio, aut tam munitus locus, nullus Christianæ Reipublicæ angulus inveniri potest, quo hæc pestis occultè irrepere non tentarit.

6. Catechismis potissimum hæretici Christianorum animos depravari studuerunt.

Qui enim fidelium mentes corrumpere sibi proposuerunt, quum fieri nullo modo posse intelligerent, ut cum omnibus coram colloquerentur, & in eorum aures venenatas voces infunderent, idem alia ratione aggressi, multo faciliùs ac latius impietatis errores disseminarunt. Nam præter illa ingentia volumina, quibus Catholicam fidem evertere conati sunt (à quibus tamen cavere, quum apertam hæresim continerent, non magni fortassè laboris ac diligentie fuit) infinitos etiam libellos conscripserunt, qui quum pietatis speciem præseferrent, incredibile est quàm facillè incautos simplicium animos deceperint.

7. Pestilentibus Pseudoprophetarum vocibus, & scriptis occurrendum Sancta Synodus rectè statuit.

Quamobrem Patres Œcumenicæ Tridentinæ Synodi, quum tanto & tam pernicioso huic malo salutarem aliquam medicinam adhibere maximè cuperent, non satis esse putarunt, graviora Catholicæ Doctrinæ capita contra nostri temporis hæreses decernere: sed illud præterea sibi faciendum consuerunt, ut certam aliquam formulam, & rationem Christiani Populi ab ipsis fidei rudimentis instituendi traderent, quam in omnibus Ecclesiis illi sequerentur, quibus legitimi Pastoris & Doctoris munus obendum esset.

a Jo. 16. 7. Infra de Sacramento Ord. Sec. 3. 4. b Hierem. 23. 21.

c H. br. 13. 9.

d Matth. 16. 18.

Hæreses quàm latè irrepserint.

Quo pastu hæretici sine usi ad impia sua dogmata infundenda.

Catechismorum apud hæreticos pernicies.

Trid. Synod. Sess. ultima, sub fin. Duplex antidotum pestis grassantis.

Primum

Secundum

8. *Necesse fuit etiam OEcumenici Concilii studio, Summiquae Pontificis auctoritate, post tot Doctrinae Christianae conscriptas institutiones, novum Catechismum Pastoribus proponere.*

Multi quidem adhuc in hoc scriptionis genere cum magna pietatis & doctrinae laude versati sunt; sed tamen Patribus visum est maximè referre, si liber Sanctae Synodi auctoritate ederetur, ex quo Parochi, vel omnes alii, quibus docendi munus impositum est, certa praecepta petere atque depromere ad fidelium aedificationem (1) possint: ut quemadmodum unus est Dominus, una fides, ita etiam una sit tradendae fidei, ad omniaque pietatis officia populum Christianum erudiendi communis regula atque praescriptio.

9. *Non sunt exactè universa nostrae religionis dogmata hic discussa.*

Ergo, quum multa sint, quae ad hanc rationem pertinere videantur, nemo existimet illud Sanctae Synodo propositum fuisse, ut omnia Christianae fidei dogmata, uno libro comprehensa, subtiliter explicarentur; (quod ab iis fieri solet, qui se profitentur universae religionis institutionem & doctrinam tradere: id enim & infiniti penè operis fuisset, & instituto minùs convenire perspicuum est) sed, quoniam Parochos Sacerdotesque, animarum curatores, earum rerum cognitionem instruendos suscepit, quae pastoralis muneris maximè propriae sunt, & ad fidelium captum accommodatae, ea tantùm in medium afferri voluit, quae hac in re pium Pastorum studium, si in difficilioribus divinarum rerum disputationibus non ita versati fuerint, adjuvare possent. Quae quum ita sint, antequam ad ea singillatim tractanda accedamus, quibus hujus doctrinae summa continetur; institutae rei ordo postulat, ut pauca quaedam exponantur, quae Pastores considerare, sibi que certo ante oculos proponere in primis debent, ut sciant quoniam veluti ad finem, omnia eorum consilia, labores & studia referenda sint, quove pacto, id, quod volunt, faciliùs consequi & efficere possint.

Quum Pastores animarum hic instituendi suscipiantur, quid illis potissimum, ut rite suo fungantur munere, sit considerandum.

1. Illud igitur primum videtur esse, ut semper meminerint, omnem Christiani hominis scientiam hoc capite comprehendendam.

2. Possint illi ad Praevisionem, & fortasse incluis...

Editionis hujus Catechismi ratio. Vide secundam sectionem 1. c. de Symbol. Apost.

Ephes. 4. 5.

Comparatio hujus Catechismi cum aliis Catholicorum Catechismis.

Pastoribus praecipue servit hac instructio, & per eorum ministerium omnibus Christianis.

Multa, quae ad Pastoris officium pertinent, tractantur fere postea in parte cujusque Sess. Concil. Trid. ubi agitur de Reformatione.

Pastores omnem suam doctrinam eo debent primum referre, ut omnes intelligant, quantum beneficium Deus generi humano per Christum praestiterit, quod exprimum.

5
prehendi, vel potius quemadmodum Salvator noster ait: *a* Hæc est vita æterna, ut cognoscant te solum verum Deum; & quem misisti, Jesum Christum. Quamobrem in eo præcipue Ecclesiastici Doctoris opera versabitur, ut fideles scire ex animo cupiant *b* Jesum Christum, & hunc crucifixum: sibi que certo persuadeant, atque intima cordis pietate & religione credant, *c* aliud nomen non esse datum hominibus sub cælo, in quo oporteat nos salvos fieri; *d* siquidem ipse propitiatio est pro peccatis nostris. At verò *e* quia in hoc scimus, quoniam cognovimus eum, si mandata ejus observemus; proximum est, & cum eo quod diximus, maximè conjunctum, ut simul etiam ostendat, vitam à fidelibus non in otio & desidia degendam esse; verùm oportere, ut, *f* quemadmodum ipse ambulavit, ita & nos ambulemus, *g* sectemurque omni studio justitiam, pietatem, fidem, charitatem, mansuetudinem: deidit enim *h* semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem sectatorem bonorum operum, quæ Apostolus Pastoribus præcipit, ut loquantur & exhortentur. Quum autem Dominus ac Salvator noster non solum dixerit, sed etiam exemplo suo demonstraverit; *i*, Legem & Prophetas ex dilectione pendere; Apostolus deinde confirmavit, *k* charitatem esse finem præcepti, ac *l* legis plenitudinem: dubitare nemo potest, hoc tamquam præcipuum munus, omni diligentia curandum esse, ut fidelis populus ad immensam Dei erga nos bonitatem amandam excitetur; ac divino quodam ardore incensus, ad summum illud & perfectissimum bonum rapiatur; cui adhærere, solidam & veram felicitatem esse is planè sentiet, qui illud Prophetæ dicere poterit: *m*. Quid enim mihi est in cælo, & quid te quid volui super terram? Hæc nimirum est via illa excellentior, quam idem *n* Apostolus demonstravit, quum omnem doctrinae & institutionis suae rationem ad charitatem, quæ numquam excidit, dirigeret. Sive enim credendum, sive sperandum, sive agendum aliquid proponatur, ita in eo semper charitas Domini nostri commendari debet, ut quisvis perscipiat, omnia perfectæ Christianæ virtutis opera non aliunde, quam à dilectione ortum habere, neque ad aliud finem, quam ad dilectionem referenda esse.

11. *Non satis est Pastores ad duos illos fines inter docendum respicere; sed se ad captum cujusque debent accommodare.*

Quum autem in omni re tradenda plurimum intersit, utrum hoc, an illo modo aliquid doceas; tum verò hoc

a Jo. 17. 3.

b 1. Cor. 2. 34

c Act. 4. 12.

d 1. Jo. 2.

e 1. Jo. 2. 5.

Secundum quod Pastores docendo debent respicere, sunt mandata Christi ad quæ subditi sunt excitandi.

f 1. Jo. 3. 6.

g 2. Tim. 2. 22.

Opera esse fidei adjuvanda, nec quemquam in hac sola sibi debere blandiri clarè ostenditur, c. 11. Sess. 4. Conc. Trid. & c. 20. ejusdem.

h Ad Tit. 2. 14.

Paulus præcipit Pastoribus, ut fideles excitent ad pietatis, & charitatis opera, quod est tertium.

i Matth. 23. 2.

k 1. Tim. 1. 5.

l Rom. 13. 10.

Solida fides hominis est Deo integrè per amorem adhærere.

m Psalm. 72. 25.

n 1. Cor. 1. 8.

Omnis doctrinae Catholice Doctori ad charitatem dirigenda est. Declaratur quomodo plenitudo legis sit dilectio.

Virtus nulla perfecta sine charitate.

Pastori auditorum circumstantiæ consideranda; & inter docendum ad captum cujusque respiciendum.

a 1. Cor. 9. 19. 22.
b 1. Cor. 4. 2. 1.
c Matth. 23. 23.

d 1. Petri 2. 2.

e 1. Cor. 3. 2.
Hebr. 5. 2.

f Ephes. 4. 13.

Paulus veri Pastoris
exemplar.
g Rom. 1. 14.

h Thren. 4. 4.

Non esse hoc exercitium
obrium levitatem con-
temnendum.

Ab exemplo Christi.

i 1. Thessal. 2. 2.

k Ibid. 2. 8.

in Christiani populi institutione maximi momenti existi-
mandum est. Observanda est enim audientium ætas, in-
genium, mores, conditio; ut, qui docendi munus exer-
cet, omnia omnibus a efficiatur, ut & omnes Christo
lucrifaciat, & b seipsum fidelem ministrum & dispensa-
torem probare possit, ac, c veluti servus bonus & fidelis,
dignus sit, qui super multa constituatur à Domino. Neque
verò unius tantum generis homines fidei suæ commissos
esse arbitretur, ut præscripta quadam & certa docendi
formula erudire, atque ad veram pietatem instituere æquè
omnes fideles possit; sed, quum d alii, veluti modo ge-
niti infantes sint, alii in Christo adolescere incipiant, non-
nulli verò quodammodo confirmata sint ætate; necesse
est diligenter considerare, quibus e lacte, quibus solidio-
re cibo opus sit; ac singulis ea doctrinæ alimenta præ-
bere, quæ spiritum augeant, f donec occurramus omnes
in unitatem fidei, & agnitionis Filii Dei, in virum per-
fectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi. Id ve-
rò Apostolus in se ipso omnibus observandum (1) indi-
cavit, quum g dixit, se Græcis & Barbaris, sapientibus
& insipientibus debitorem esse; ut videlicet intelligerent;
qui ad hoc ministerium vocati sunt, ita in tradendis fi-
dei mysteriis, ac vitæ præceptis, doctrinam ad audientium
sensum, atque intelligentiam accommodari oportere; ut,
quum eorum animos, qui exercitatos sensus habent, spi-
rituali cibo expleverint, ne interim parvulos fame perire
patiantur, ut h qui panem petant, & non sit qui frangat
eis. Neque verò cujusquam studium in docendo retardari
debet, propterea quod interdum necesse sit auditorem
earum rerum præceptis instrui, quæ leviores & humi-
liores videntur; nec sine molestia ab iis potissimum trac-
tari solent, quorum animus in sublimium rerum con-
templatione versatur ac conquiescit. Nam, si ipsa æteri-
ni Patris Sapientia in terras descendit, ut in carnis nostræ
humilitate cœlestis vitæ præcepta nobis traderet; quem
non compellat charitas Christi, i ut parvulus fiat in medio
fratrum suorum, & tamquam nutrix fovens filios suos,
ita cupidè proximorum salutem desideret, ut, quod de
se ipso Apostolus testatur, k eis velit non solum Evange-
lium Dei, sed etiam animam tradere?

12. Quum Deus visibilem sui præsentiam nobis subdu-
xerit, Pastores ejus verbum haurient ex Scriptura &
Traditionibus.

Om-

(1) Indicavit perperam in Edit. R. indicavit; & Ven. 1574.

Omnis autem doctrinæ ratio, quæ fidelibus tradenda
sit, verbo Dei continetur, quod in Scripturam, Traditio-
nesque distributum est. Itaque in harum rerum medi-
tationem Pastores dies noctesque versabuntur, memores
illius D. Pauli admonitionis, quam ad Timotheum scrip-
tam omnes, quicumque animarum curæ præpositi sunt, ad
se pertinere, existimabunt. Est autem hæc admonitio in
hunc modum: a Attende lectioni, exhortationi, & doctrinæ.
Est enim b omnis Scriptura divinitus inspirata, utilis ad do-
cendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in
justitia, ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum ins-
tructus. Sed quoniam quæ divinitus tradita fuerunt, multa
sunt & varia, ut nec ita facile aut animo comprehen-
di, aut etiam mente comprehensa, memoriâ teneri possint,
ut, quum se obtulerit docendi occasio, eorum parata sit
& prompta explicatio; sapientissimè majores nostri totam
hanc vim & rationem salutaris doctrinæ in quatuor hæc
capita redactam distribuerunt; Apostolorum Symbolum,
Sacramenta, Decalogum, Dominicam Orationem. Nam
omnia, quæ Christianæ fidei disciplina tenenda sunt, sive
ad Dei cognitionem, sive ad mundi creationem & gu-
bernationem, sive ad humani generis redemptionem spec-
tent, sive ad bonorum præmia, & malorum poenas perti-
neant, Symboli doctrina continentur. Quæ autem signa
sunt, & tamquam instrumenta ad divinam gratiam conse-
quendam, hæc septem Sacramentorum doctrina com-
plectitur. Jam verò quæ ad leges referuntur, e quorum
finis est Charitas, Decalogo descripta sunt. Quidquid de-
nique ab hominibus optari, sperari, ac salutariter peti
possit, id Dominica precatione comprehenditur. Quare
sequitur, ut, explanatis quatuor his, quasi communibus
Sacra Scripturæ locis, nihil ferè ad eorum intelligentiam,
quæ Christiano homini dicenda sunt, desiderari possit.

13. Quæ methodo Parochi explicationem Evangelii cum
Catechismi explicatione conjungent.

Itaque visum est monere Parochos, ut quoties usuve-
nerit, ut aliquem interpretentur Evangelii, vel quemvis
alium Divinæ Scripturæ locum, intelligant ejus loci, qui-
cumque is fuerit, sententiam cadere sub unum aliquod
quatuor illorum capitum, quæ diximus, quò, tamquam
ad ejus doctrinæ fontem, quod explicandum sit, confu-
gient. Exempli causa: si explicandum sit illud Evange-
lium primæ Dominicæ Adventus: d Erunt signa in Sole,
& Luna &c. quæ ad eam rationem pertinet, tradita
sunt illo Symboli Articulo: Venturus est judicare vivos
& mortuos: quibus inde assumptis, pastor unâ eademque

A 4

ope-

Doctrina fidei Catho-
licæ Scriptura & Traditio-
nibus continetur.

a 2. Timoth. 8. 13.
b 1. Timoth. 3. 16. 17.
De verbo Dei scripto &
non scripto extat pecu-
liare decretum Sess. 4.
Conc. Trident.
Traditionum Ecclesie
varietas.
Traditiones in quatuor
capita distributæ.

Primum.

Secundum.

Tertium.

c 1. Timoth. 1. 5.
Quartum.

Traditionum quatuor ca-
pita sunt velut commu-
nes Scripturæ loci, ad
quorum aliquod omni-
labor docentis respicere
debet.

Vide in licem novam,
quem huic operi adjun-
ximus.

d Luc. 21. 29.

Pastores Ecclesiarum de-
bere suas conciones juxta
hujus Catechismi doctri-
nam

nam instituere, statuitur
cap. 7. Decr. de Reform.
Sess. 4. Conc. Trid.

A Fidei doctrina inci-
piendum.

8

CATECHISMI PRÆFATIO.

operâ fidelem populum & Symbolum & Evangelium docebit. Quare in omni docendi & interpretandi munere hanc consuetudinem tenebit dirigendi omnia ad prima illa quatuor genera, ad quæ referri universam Divinæ Scripturæ vim atque doctrinam diximus. Docendi autem ordinem adhibebit, qui & personis & tempori accommodatus videbitur: nos Patrum auctoritatem sequuti, qui (1) in initiandis Christo Domino, & in ejus disciplina instituendis hominibus, à fidei doctrina initium fecerunt, operæ pretium duximus, quæ ad fidem pertinent, priùs explicare.

(1) In initiandis in Edit. Rom. & Paris, deest præpos. in.

CA-

(9)

CATECHISMI

AD PAROCHOS

PARS PRIMA.

DE FIDE ET SYMBOLO FIDEI.

CAPUT I.

1. Quid sit Fides hoc loco, & quæ ejus ad salutem necessitas.

Sed quoniam in divinis litteris multiplex est Fidei significatio; nos hîc de ea loquimur, cujus vi omninò assentimur iis, quæ tradita sunt divinitus. Hanc autem ad salutem consequendam esse necessariam, nemo jure dubitabit, præsertim, quum scriptum sit: *a Sine fide impossibile est placere Deo.* Quum enim finis, qui ad beatitudinem homini propositus est, altior sit, quàm ut humanæ mentis acie perspicere possit, necesse ei erat ipsius à Deo cognitionem accipere. Hæc verò cognitio nihil aliud est nisi fides: cujus virtus efficit, ut id ratum habeamus, quod à Deo traditum esse sanctissimæ Matris Ecclesiæ auctoritas comprobavit. Nulla enim fidelibus potest accedere dubitatio in iis, quorum Deus auctor est, *b* qui est ipsa veritas. Ex quo intelligimus, quantum inter hanc fidem, quam Deo habemus, intersit, & illam, quam humanæ historiæ scriptoribus adhibemus. Fides autem quamquam latè pateat, & magnitudine ac dignitate differat, (est enim sic in sacris litteris: *c Modica fidei, quare dubitasti?* & *d Magna est fides tua:* & *e Adauge nobis fidem:* Item, *f Fides sine operibus mortua est:* & *g Fides, quæ per charitatem operatur*) tamen est idem genere, & diversis fidei gradibus eadem definitionis vis & ratio convenit. Quam verò fructuosa sit, & quantum ex ea utilitatem capiamus, in Articulorum explicatione dicetur.

2. Quan-

A Fidei doctrina inci-
piendum.
De fide & Symbolo fi-
dei, pars prima.

a Hebr. 11. 6.
Quam sit fides ad justi-
ficationem & salutem
consequendam necessa-
ria, repetatur ex Sess. 5.
Conc. Trid. Decr. de Jus-
tificatione, præsertim
cap. 6. 7. & 8.

b Jo. 14. 6.
Fides Catholica, etsi una
sit, tamen ex persona-
rum qualitate diversos
habet gradus.

c Matth. 14. 31.
d Luc. 17. 6.
e Matth. 15. 14.
f Galat. 5. 6.
g Jac. 2. 27.